

"על חמור ועל ענן" שתי ביאות המשיח מדניאל וזכריה

מאת טל רובין, סהר ס. ואשר אינטרטור

אחת מהשאלות הנפוצות והסבירות שיש לעם היהודי בנוגע לבשורה היא: אם ישוע הוא המשיח איפה מלכות השלום והשגשוג המובטחת לישראל?

התשובה היא כמובן שמלכות אלוהים מגיעה בשלבים (מתי י"ג:24-33, מרקוס ד':26-32); ראשית, היא מגיעה ללב האדם ואז היא מתגלה כלפי חוץ (לוקס י"ז:20-25). הרעיון כי המלכות באה בשלבים נראה עוד לפני הברית החדשה בהיסטוריה של עם ישראל ממשפחתו של אברהם ועד למלכות דוד ושלמה.

שלושה שלבי המלכות העיקריים הם:

1. מותו ותחייתו של המשיח
2. מסר המלכות המופץ אל כל העמים
3. ייסוד מלכות המשיח עלי אדמות

שלושת השלבים הללו מתוארים בבשורת לוקס י"ב:26,46-47, מעשי השליחים א':6-8, כ"ו:22-23.

מדוע צריך את שלושת השלבים?

1. ללא מותו המכפר על חטאים של המשיח לא תהיה סליחת חטאים
2. ללא תחיית המשיח לא יהיו חיי נצח
3. בלי מסר השלום המוצע לעמים לא יהיה עם מי לעשות שלום

על מנת ששלבים אלו יתרחשו המשיח צריך לבוא פעמיים: ראשית עבור חסד וישועה ושנית כדי לבסס מלכות של צדק ושלום.

למרבה הצער, רוב היהודים מתרשמים כי הרעיון של שתי ביאות המשיח הוא המצאה זרה של הגויים ושהוא אינו חלק מהאמונה היהודית המקורית, רושם זה אינו נכון. שתי ביאות המשיח מתוארות ספר זכריה (בענוה) וספר בדניאל (בהדר).

ביאת המשיח הראשונה, בה הוא מגיע על חמור היא למטרת הישועה.

זכריה ט':9

הִנֵּה מֶלֶךְ יָבוֹא לָךְ, צָדִיק וְנוֹשֵׁעַ הוּא; עֲנִי וְרֵכֵב עַל-חֲמֹר...

בביאה השנייה, המשיח מופיע על ענן ההדר והגבורה.

דניאל ז':13

וְאָרוּ עִם-עֲנָנֵי שָׁמַיָא, כְּבַר אֲנִשׁ אֶתְּהָ הוּא; וְעַד-עֲתִיק יוֹמֵיָא מְטָה, וְקִדְמוּהֵי הַקְּרִבּוּהֵי י. י. וְלֵה יְהִיב שְׁלֹטָן, וְיִקְרַ וּמְלִכּוֹ, וְכֹל עַמְמֵיָא אֲמִיָא וְלִשְׁנֵיָא, לֵה יִפְלְחוּן.

מישהו עלול להתווכח ולומר: "זהו רק הפירוש המשיחי שלך. אין רב שיסכים עמך." אולם התלמוד גם מכיר בפסוקים אלה מזכריה ודניאל כמתארים את ביאת המשיח.

סנהדרין צח, א' –

ר' יהושע בן לוי רמי כתיב וארו עם ענני שמיא כבר אינש אתה, וכתוב עני ורוכב על חמור, זכו עם ענני שמיא לא זכו עני רוכב על חמור .

רבי יהושע אמר ששני הקטעים בספר דניאל ובספר זכריה מדברים על ביאת המשיח. הוא אמר כי ייתכן וישנה סתירה בין השניים. הוא פתר זאת באומרו שאם עם ישראל יהיו צדיקים וראויים, אז המשיח יבוא בהדר כפי המתואר בדניאל, ואם לעומת זאת, הם לא יימצאו ראויים, אז המשיח יבוא בענווה, כמתואר בזכריה.

ברור כי הדור שקדם להרס בית שני בשנת 70 לספירה לא היה דור צדיקים. לכן (בהמשך להגיון של רבי יהושע), המשיח בדור הזה צריך היה לבוא כמתואר בזכריה.

בעוד שרוב הרבנים כיום יאמרו שהם אינם מאמינים שישוע הוא המשיח ושכתובים אלו אינם מבשרים על שתי ביאות המשיח, אלא על שתי אפשרויות שונות לביאה אחת של המשיח, עובדה קיימת היא, שהתלמוד מסכים שהקטעים בזכריה ובדניאל שניהם מתארים את ביאת המשיח; ששני הקטעים שונים אחד מהשני; ושניהם משלימים זה את זה בדרך כלשהי.

ההתגלות "החדשה" של הברית החדשה היא שהקטעים בספר דניאל ובספר זכריה מדברים על שתי הופעות שונות של אותו משיח, לא שתי תחלופות לביאה אחת. אין שתי אפשרויות ולא שני משיחים, יש משיח אחד. שמו ישוע. הא מגיע פעמיים, בדיוק כפי שניבאו הנביאים העבריים.